

Veliki Prasak

Grejem Vud

ŠTO ISIS STVARNO ŽELI

III DEO

Vladimir Božanović

INTERVJU sa Markom Ekmedžićem

II DEO

Tarik Husein

BALTIČKI POLUMESEC

Broj 17 | Mart 2016.

ATEISTI
SRBIJE

AUTOR SVETSKOG BESTSELLERA *FIZIKA NEMOGUĆEG*

MIČIO

KAKU

BUDUĆNOST

UMA

NAUKA U UZBUDLJIVOJ POTRAZI
ZA NAPREDNIJIM, SAVRŠENIJIM
I MOĆNIJIM UMOM

ATEISTI
SRBIJE

Sadržaj

Što ISIS stvarno želi (III DEO)	6
<i>Autor:</i> Grejem Vud	
Intervju sa Markom Ekmedžićem (II DEO)	10
<i>Autor:</i> Vladimir Božanović	
2015. godina u nauci	14
<i>Autor:</i> Marko Ekmedžić	
Baltički polumesec	16
<i>Autor:</i> Tarik Husein	
Evolucija čoveka - Migracije i mutacije	21
<i>Autor:</i> Džon Timer	
Hronika	23
<i>Autor:</i> Vladimir Božanović	
Humor	27
Citati	28

VELIKI PRASAK
časopis Udruženja „Ateisti
Srbije“

Izdavač:
Udruženje „Ateisti Srbije“

Kontakt telefon:
+381 63 80 44 200

Glavni i odgovorni urednik:
Vladimir Božanović

Redakcija:
Marko Ekmedžić
Miloš Đuričić
Predrag Stojadinović
Tatjana Manojlović

Prevod:
Marko Ekmedžić
Marijan Martinović

Lektor:
Ana Arsenović

Dizajn i prelom:
Miloš Marković
Vladimir Božanović

ISSN 2217-5679 Veliki prasak
(Online)

50 logičkih grešaka

za koje treba da znate

Predrag
Stojadinović

HELIKS

Sposobnost logičkog razmišljanja i rasuđivanja urođene su osobine svakog ljudskog bića, baš kao i uspravan hod ili upotreba jezika za sporazumevanje. Naš svakodnevni život i donošenje odluka zasnivaju se na logici mnogo više nego što nam se na prvi pogled čini. Međutim, kao što smo u stanju da logički rezonujemo, često – svesno ili nesvesno – činimo logičke greške.

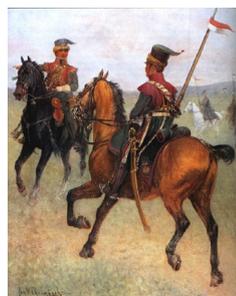
Civilizovan i argumentovan dijalog, prenošenje važnih poruka i jasno izražavanje misli i stavova, nemogući su bez svesti o logičkim greškama i bez prepoznavanja ovakvih grešaka, kod sebe i kod drugih. U svetu koji je prepun marketinških, političkih, pseudonaučnih i drugih kampanja zasnovanih na veštom manipulisanju činjenicama i namernom korišćenju logičkih grešaka da bi se najšira publika prevarila ili zavela, prepoznavanje logičkih grešaka je važan odbrambeni mehanizam savremenog čoveka.

Knjiga 50 logičkih grešaka za koje treba da znate, prva takve vrste na našem jeziku, napisana je kao dragoceni priručnik koji će izostriti vaš osećaj za logiku i omogućiti vam da lakše otkrijete intelektualne i druge prevare, ali da i sami postanete uspešniji i ubedljiviji sagovornik koji pošteno i argumentovano iznosi svoje stavove.

ATEISTI
SRBIJE

U ovom broju:

Baltički polumeseć

strana 16

Čini se kao da je za Tatare na Baltiku, religija ili manje bitna ili je nešto intimno.

Autor: Tarik Husein

Intervju sa Markom Ekmedžićem II deo

strana 10.

Ako niste spremni na to da se oni koji štete napretku društva osete uvređeno, onda ste u startu izgubili.

Autor: Vladimir Božanović

Evolucija čoveka - Migracije i mutacije

strana 21.

Kada je deo te populacije napustio Afriku pre 50'000 godina, poneo je sa sobom samo deo tog diverziteta i odneo ga u Aziju.

Autor: Džon Timer

Hronika

strana 23.

Znamo da nemate ništa protiv kad većina kinji manjinu, jer to stalno radite.

Autor: Vladimir Božanović

web: ateisti.com i velikiprasak.com
e-mail: redakcija@velikiprasak.com

Foto:

naslovna:

http://cs6.pikabu.ru/images/big_size_comm/2014-04_3/13974996052000.jpg

Što isis stvarno želi:

http://www.eastlondonadvertiser.co.uk/polopoly_fs/1.3118580/image/651417332.jpg_gen/derivatives/landscape_630/651417332.jpg

http://samate.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/042414_1212_3.jpg

<https://i2.wp.com/static.guim.co.uk/sys-images/Guardian/Pix/pictures/2014/9/26/1411720387301/Anjem-Choudary-014.jpg>

https://img.washingtonpost.com/rw/2010-2019/WashingtonPost/2014/09/06/National-Security/Images/WP_Yangega_Kurdistan_TRIEB-1314096699461410028330.jpg

Baltički polumeseć:

http://www.bbc.com/news/magazine-35170834?ocid=socialflow_twitter

https://en.wikipedia.org/wiki/Maciej_Sulkiewicz#/media/File:S%C3%B3lman_b%C9%99y_Sulkevi%C3%A7.jpg

https://en.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Jeljaszewicz#/media/File:Jeliaszewicz.jpg

https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Bronson#/media/File:Charles_Bronson_-_1966.JPG

https://en.wikipedia.org/wiki/Lipka_Tatars#/media/File:Bandera_T%C3%A0tars_de_Belarus.svg

https://en.wikipedia.org/wiki/Lipka_Tatars#/media/File:Lithuanian_Tatars_of_Napoleonic_army.JPG

https://en.wikipedia.org/wiki/Lipka_Tatars#/media/File:Bohoniki_-_Mosque_05.jpg

https://en.wikipedia.org/wiki/Lipka_Tatars#/media/File:Tatar_Chapel_in_Nemezis.jpg

Migracije i mutacije

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e/Homo_erectus_adult_female_-_head_model_-_Smithsonian_Museum_of_Natural_History_-_2012-05-17.jpg

http://upperplace.com/images/homo_erectus.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ee/Homo_neanderthalensis_adult_male_-_head_model_-_Smithsonian_Museum_of_Natural_History_-_2012-05-17.jpg

Hronika:

<http://www.blic.rs/vesti/drustvo/protivnici-prajda-svestenici-kade-i-posipaju-svetom-vodicom-put-kojim-se-kretala/txl4md7>

<http://iskra.co/wp-content/uploads/2015/10/Sastanak-crkve-i-Sanu-720x430.jpg>

http://www.rtvbn.com/slike/original/362445_1.jpg

http://www.mitropolija.com/wp-content/uploads/2015/11/patrijarh-irinej-foto-fonet-ap_f.jpg

http://www.mod.gov.rs/multimedia/image/2015/avgust/21/donacija/IMG_20150821_120913.jpg

http://www.spc.rs/files/galerije/15/11/04_7.jpg

<http://www.politika.rs/scc/clanak/336297/Biblije-i-molitvenici-za-Vojsku-Srbije>

<http://sandzakavaz.rs/wp-content/uploads/2014/01/zukoric-muftija.jpg>

ŠTO ISIS STVARNO ŽELI

Islamska Država razlikuje se od gotovo svih ostalih džihadističkih pokreta po tomu što vjeruje da je u božjim zapisima spomenuta kao središnji lik.

Abdul Muhid (32) nastavio je u istom stilu. Bio je odjeven po mudžahedinski kad sam ga susreo u lokalnom restoranu: raščupana brada, afganistanska kapa i novčanik izvan odjeće, pričvršćen nečim što je izgledalo poput prsluka za oružje.[15]

Kad smo sjeli za stol, bio je dosta željan pričati o blagostanju. Islamska Država možda jest srednjovjekovna po pitanju kazni za moralne prekršaje (bičevanje zbog alkoholiziranja ili bluda, kamenovanje za preljub), ali njezina socijalna politika barem je po nekim aspektima do te

mjere napredna da bi zadovoljila i stručnjake s MSNBC-a. Zdravstveno osiguranje je besplatno. („Nije li besplatno i u Velikoj Britaniji?“, upitah ga. „Baš i ne“, odgovorio je. „Neke procedure, poput provjere i korekcije vida, nisu pokrivenne.“) Osiguranje socijalne zaštite nije

politika koju je Islamska Država odabrala, već obaveza koja proizlazi iz božjih zakona, rekao je.

III. Apokalipsa

Svi muslimani priznaju da jedino Bog poznaje budućnost. Međutim, slažu se i da nam je ponudio da u nju zavirimo, preko Kurana i Prokovih izjava. Islamska Država razlikuje se od gotovo svih ostalih džihadističkih pokreta po tomu što vjeruje da je u božjim zapisima spomenuta kao središnji lik. Upravo se po toj raspodjeli uloga Islamska Država najjače izdvaja od svojih prethodnika, a k tomu i najjasnije izražava religijsku prirodu svog poslanja.

U grubim linijama, al-Kaida se

ili kraja podrške diktaturama u muslimanskim zemljama. Islamska se Država također u određenoj mjeri bavi ovosvjetskim stvarima (uključujući tu, u područjima koje kontrolira, i skupljanje otpada te dopremanje tekuće vode), ali smak svijeta je lajtmotiv njezine propagande. Bin Laden je rijetko kad spominjao apokalipsu, a kad i jest, djelovao je kao da računa da će već dugo biti mrtav kad konačno dođe veličanstven čas božanskog posljednjeg suda. „Bin Laden i Zawahiri potječu iz bogatih i moćnih sunitskih obitelji, tako da svisoka gledaju na takove spekulacije i drže ih nečim na što padaju tek široke mase“, kaže Will McCants s Institucije Brookings,[16] koji se trenutno bavi pisanjem knjige o milenarističkim idejama Islamske Države.

unutar godine dana pojaviti Mahdi, mesijanska ličnost odabrana da vodi muslimane u pobjedu pred sam smak svijeta. McCant kaže da su istaknuti irački islamisti kontaktirali bin Ladena još 2008., da ga upozore da tu grupu vode milenaristi koji „cijelo vrijeme pričaju o Mahdiju i donose strateške odluke“ prema tomu kad misle da će se Mahdi pojaviti. „Al-Kaida je morala otpisati [tim vođama] s: „Prestanite s tim.““

Nekim pravim vjernicima, onoj vrsti koja čezne za epskim bitkama Dobra i Zla, vizije apokaliptičkih krvoprolića ispunjavaju duboku psihološku potrebu. Od pobornikâ Islamske Države koje sam susreo, Australac Musa Cerantonio pokazao je najdublje zanimanje za to kako bi mogli izgledati posljednji

Osiguranje socijalne zaštite nije politika koju je Islamska Država odabrala, već obaveza koja proizlazi iz božjih zakona.

ponaša poput podzemnog političkog pokreta, sa stalno vidljivim svjetovnim ciljevima, poput istjerivanja nemuslimanâ s Arapskog Poluotoka, uništenja Izraela

Za razliku od njih, osnivači Islamske Države su tijekom posljednjih godina američke okupacije Iraka znakove smaka svijeta vidjeli posvuda. Predviđali su da će se

dani Islamske Države, ali i svijeta. Dijelovi tih predviđanja izvorno su njegovi i zasad nemaju status doktrine. Međutim, drugi dijelovi zasnovani su na široko prihvaćenim sunitskim izvorima i pojavljuju se posvuda u propagandnim materijalima Islamske Države. Oni uključuju i vjerovanje da će biti svega dvanaest valjanih kalifa, pri čemu je Baghdadi osmi, da će se vojske Rima okupiti kako bi odmjerile snage s vojskama islama na sjeveru Sirije, te da će se završiti sukob islama s protumesijom zbiti u Jeruzalemu nakon razdoblja obnovljenih islamskih osvajanja. Islamska je Država neobično mnogo važnosti dala sirijskom gradu Dabiqu u blizini Aleppa. Nazvala je svoj časopis prema tom gradu i luđački slavila kad su (uz ogromne gubitke) osvojene strateški nevažne ravnice Dabiqua.

Kako je navodno rekao Prorok, to je mjesto na kojemu će se utaboriti vojske Rima. Islamske će ih vojske tu susresti i Dabiq će za Rim biti novi Waterloo ili Antietam.

„U osnovi, Dabiq je poljoprivredni kraj“, objavio je nedavno na Twitteru neki pobornik Islamske Države. „Lako je zamisliti kako se tu odvijaju ogromne bitke.“ Propagandisti Islamske Države željno iščekuju taj događaj i stalno tvrde da će se zbiti uskoro. Državin magazin citira Zarqawija: „Plamen je zapaljen ovdje u Iraku, a njegova vrelna nastavit će rasti ... dok ne spali križarske armije u Dabiqu.“ Nedavni promotivni film

da su u bitkama vidjeli američke vojnike, korisnički računi Islamske Države na Twitteru podivljali su od oduševljenja, poput prekomjerno nadobudnih domaćina kad im se prvi gosti pojave na tulumu.

Proročanstvo koje proriče bitku kod Dabiqua neprijatelja naziva Rimom. Tko je „Rim“, sad kad papa nema vojske,[17] ostaje otvorenim pitanjem. Cerantonio smatra da se pod Rimom mislilo na Istočno Rimsko Carstvo, kojemu je glavni grad bio današnji Istanbul. Rimom bismo trebali smatrati Republiku Tursku, istu onu državu koja je prije devedeset godina dokrajčila posljednji samopriznati

gubi nadu. „Prorok je rekao da je jedan od znakova skorog smaka svijeta to što će ljudi na dulje vrijeme prestati govoriti o smaku svijeta“, kaže. „Oдете li sad u kakvu džamiju, naći ćete kako propovjednici šute o toj temi.“ Prema toj teoriji, čak ni porazi Islamske Države ne znače ništa, budući da je Bog svom narodu ionako predodredio da bude gotovo uništen. Islamskoj Državi tek predstoje i najbolji i najgori dani.

IV. BORBA

Ideološka čistoća Islamske Države ima jednu kompenzirajuću vrlinu: omogućava nam da predvidimo

Isus, drugi najpoštovaniji prorok islama, vratit će se na Zemlju, kopljem probosti Dajjala i odvesti muslimane u pobjedu.

prikazuje isječke iz holivudskih ratnih filmova čija se radnja zbiva u srednjem vijeku, jamačno stoga što mnoga proročanstva kažu da će vojske biti na konjima, ili pak da će biti opremljene prastarim oružjem.

Osvojivši Dabiq, Islamska Država tamo iščekuje dolazak neprijateljske vojske čijim će porazom započeti odbrojanje do apokalipse. Zapadnjački mediji počesto preskoče spominjanje Dabiqua u videozapisima Islamske Države te se radije usredotočuju na jezive scene odrublivanja glava. „Danas ovdje pokapamo prvog američkog križara u Dabiqu, nestrpljivo čekajući dolazak ostatka vojske“, kaže maskirani krvnik u studentskom videu, pokazujući odrubljenu glavu Petera (Abdula Rahmana) Kassiga, humanitarca koji je preko godinu dana bio u zarobljeništvu. Tijekom prosinačkih borbi u Iraku, nakon što su mudžahedini (vjerojatno netočno) izvijestili

kalifat. Drugi izvori iz Islamske Države predlažu pak da Rim može predstavljati bilo kakvu nevjeroničku vojsku, u što se Amerikanci lijepo uklapaju.

Prema Cerantoniju, nakon bitke kod Dabiqua kalifat će se proširiti i osvojiti Istanbul. Neki vjeruju da će potom pokriti i cijelu Zemlju, ali Cerantonio misli da se možda neće raširiti niti dalje od Bospora. Protumesija, u islamskoj literaturi poznat kao Dajjal, doći će iz Khorasana u istočnom Iranu i pobijati ogromnu količinu boraca kalifata, sve dok ih ne preostane pet tisuća, opkoljenih u Jeruzalemu. Upravo kad će se Dajjal spremati da ih dokrajči, Isus, drugi najpoštovaniji prorok islama, vratit će se na Zemlju, kopljem probosti Dajjala i odvesti muslimane u pobjedu.

„Samo Bog zna“ je li vojska Islamske Države ona koja je prorečena, kaže Cerantonio. Međutim, ne

neke postupke te organizacije. Osama bin Laden rijetko je kad bio predvidljiv. Svoj prvi televizijski intervju završio je tajnovito. Peter Arnett s CNN-a pitao ga je: „Kakvi su vaši budući planovi?“, a bin Laden mu je odgovorio: „Ako bude božja volja, vidjet ćete ih i čuti o njima u medijima.“ Nasu-

Anjem Choudary

Mizanur Rahman (alias Abu Baraa)

prot tomu, Islamska se Država otvoreno hvasta svojim planovima; ne svima, ali s dovoljno njih da se pažljivim slušanjem može zaključiti kako smjera upravljati i napadati.

U Londonu su Choudary i nje-

vanjima glave, raspinjanjima na križ i porobljavanjem žena i djece, budući da se tako ubrzava pobjeda i izbjegava produženi sukob.

Choudaryjev suradnik Abu Baraa objasnio je da islamski zakon dozvoljava samo privremene mirov-

Choudary se dosta pomučio da mi zakone kojima se Islamska Država vodi u ratu prikaže kao djelo milosrđa, a ne brutalnosti.

govi učenici dali precizne opise toga kakvu vanjsku politiku mora provoditi Islamska Država, sad kad je kalifat. Već je uvela ono što islamski zakoni spominju kao „ofenzivni džihad“, nasilno širenje na zemlje kojima vladaju nemuslimani. „Dosad smo se samo branili“, kaže Choudary. Bez kalifata ofenzivni džihad neprimjenjiv je koncept. Međutim, vođenje ratova kako bi se proširio kalifat temeljna je dužnost kalifa.

Choudary se dosta pomučio da mi zakone kojima se Islamska Država vodi u ratu prikaže kao djelo milosrđa, a ne brutalnosti. Rekao mi je da je država obavezna zastrašivati svoje neprijatelje; sveta je zapovijed nasmrta ih preplašiti odrublji-

ne sporazume, koji ne smiju trajati dulje od desetljeća. Slično, prihvatanje bilo kakvih granica znači anatemu, kako je rekao Prorok i kako je preneseno u propagadnim filmovima Islamske Države. Pristane li kalif na dulje mirovne sporazume ili stalne granice, bit će u grijehu. Privremeni se mirovni sporazumi mogu obnavljati, ali ne mogu se primijeniti na sve neprijatelje odjednom: kalif mora voditi sveti rat barem jednom godišnje. Ne smije se odmarati, jer će inače zapasti u grijeh.

Islamsku se Državu može usporediti s Crvenim Kmerima, koji su pobili oko trećine stanovništva Kambodže. Međutim, Crveni

Kmeri predstavljali su Kambodžu pri Ujedinjenim Narodima. „To nije dopušteno“, kaže Abu Baraa. „Poslati diplomata u UN znači priznati vlast koja nije božja.“ Takva vrsta diplomacije je „shirk“, odnosno politeizam, i bila bi uzrokom toga da se Bagdadija odmah proglasi heretikom i smijeni. Čak i ubrzavanje dolaska kalifata demokratskim metodama, poput glasanja za političke kandidate koji podržavaju kalifat, spada u „shirk“. Teško je prenatglasiti koliko će Islamska Država biti ograničena svojim radikalizmom. Moderni međunarodni sustav, rođen Vestfalskim mirom iz 1648., [18] računa na to da će si države međusobno priznavati granice, pa makar i nevoljko. Za Islamsku Državu priznavanje granica znači ideološko samoubojstvo. Druge islamističke udruge, poput Muslimanskog bratstva ili Hamasa, podlegle su čarima demokracije i mogućnosti da će biti pozvane u zajednicu naroda, s pripadnim mjestom u UN-ima. Pregovaranje

i prilagođavanje situaciji povremeno je bilo prihvatljivo čak i talibanima. (Pod talibanskom upravom Afganistan je razmjenjivao poslanike sa Saudijskom Arabijom, Pakistanom i Ujedinjenim Arapskim Emiratom, što je u očima Islamske Države talibansku vlast učinilo nevažecom.) Za Islamsku Državu ne radi se tu o mogućnostima, nego o bogohuljenju.

<http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2015/03/what-isis-really-wants/384980/>

[15] Shoulder holster.

[16] Brookings Institution.

[17] Autor jamačno švicarsku gardu ne smatra vojskom.

[18] Njime su zaključeni Tridesetogodišnji rat u Svetom Rimskom Carstvu i Osamdesetogodišnji rat između Španjolske i Nizozemske.

Intervju sa Markom Ekmedžićem

Istina je da širom sveta postoji mnoštvo deklarativno sekularnih, a u praksi nesekularnih društava.

Sekularnost nije ni u svet-skim razmerama univerzalno zastupljena. Ima li logike u tome da se onda ne insistira previše na sekularnosti u Srbiji?

Ne, zato što treba ići napred i tražiti pozitivne uzore, umesto zadovoljavanja prosekom ili štetnim uzorima. Istina je da širom sveta postoji mnoštvo deklarativno

sekularnih, a u praksi nesekularnih društava. Kritičari udruženja „Ateisti Srbije” često koriste upravo te države kao nekakav kontraargument našem zalaganju

za sekularno društvo u Srbiji. Ironija je u tome da ti nazovi branitelji države i društva, zapravo društvo „brane“ od nas koji samo želimo da se Ustav Republike Srbije poštuje u punoj meri. Svesni smo da je potpuno sekularno društvo teško ostvariti i da je za to potrebna šira društvena svest, ali svakako mislimo da ima primera koji se mogu

je realan. Ali, niko od nas koji odbijamo da ćutimo zarad trulih kompromisa, ne radi to što radi samo zarad svoje lične potrebe da govori istinu. Svi mi se ponašamo tako kako se ponašamo, misleći na sutrašnjicu, budućnost, napredak celog društva. Širom sveta, veliki broj javnih ličnosti i još veći broj

Tu i tamo. Nijedno formalno udruženje osim udruženja „Ateisti Srbije“ nema u svom nazivu ateiste. Postoji ta oportuna, donekle pragmatična potreba da se zaklone iza pojmova sekularnosti ili prosvetećenosti, samo da ne bi nekoga uvredili, iziritirali ili „boli oči“. Za

Ako niste spremni na to da se oni koji štete napretku društva oseće uvređeno, onda ste u startu izgubili.

uzeti kao pozitivni. Za svakog onog ko bi rekao da je u Srbiji odlično, u poređenju sa Saudijskom Arabijom ili Iranom, ja bih primetio da je u Srbiji očajno u poređenju sa Francuskom ili Danskom. Dakle, treba tražiti pozitivne uzore i ići stalno napred.

Ti tihi ateisti ipak nisu protivnici sekularnosti, zar ne?

Ne naravno. Šta više, kao što sam već rekao, oni potpuno jednako nama žele sekularnost u Srbiji. Problem je međutim u tome, što oni za to nisu spremni da se bore istinom, već pravljjenjem kompromisa, koji nas samo udaljavaju od cilja. Ako niste spremni na to da se oni koji štete napretku društva oseće uvređeno, onda ste u startu izgubili. Ako niste spremni da za ono što je štetno, loše, užasno, tragično i monstruozno kažete da je zbilja takvo, onda se svemu tome štetnom, lošem, užasnom, tragičnom i monstruoznom i povinujete. Loše stvari, štetne stvari i pojave treba kritikovati i treba vređati. One to zaslužuju.

Moguće je da se boje osude ili da se boje pretnji?

Moguće je, naravno. Ali, da citiram velikog pisca Mešu Selimovića, „Boj se ovna, boj se govna, a kada ćeš živjeti?“ Strah je sasvim prirodno osećanje i ima potpunog smisla. Pretnje naravno postoje, strah od osude sredine

privatnih lica, svakoga dana kritikuje štetne pojave vezane za religiju. Stiven Fraj, Edi Izard, Rouen Etkinson, Džimi Kar, Džon Stjuart, Bil Mer, Ričard Dokins, Sem Heris i mnogi, zaista mnogi drugi, svakoga dana istinom „vređaju“ verske dogme. I nemaju nameru da prestanu. Istina ostaje zbilja istina, bez obzira na to koliko je puta ponovite, ali da bi je čulo što više ljudi i da bi što više ljudi

imalo priliku da o njoj razmisli, nužno ju je ponavljati.

Ipak, izjašnjavaju se kao ateisti, a to je takođe bitno, zar ne?

mene lično, sa jedne strane je razumljiva ljudska potreba da se lični strah ublaži, ali mi je sa druge strane savršeno jasno da se ćutanjem i kukavičlukom ništa neće promeniti.

Možda tako žele samo da formiraju širi front onih koji su za sekularnost?

To bi se moglo pretpostaviti, kada činjenice vezane za delovanje tih grupa ne govore drugačije. Uzevši u obzir da su te grupacije listom nastale odlaskom iz udruženja „Ateisti Srbije“, a zbog animoziteta prema određenim članovima udruženja, razlozi su, bojim se, daleko prozaičniji.

Spominjete i pretnje. Ko su ljudi koji Vam najviše prete?

Prema mom iskustvu, u pitanju su ili tinejdžeri ili mlađi odrasli ljudi, mahom ne stariji od dvadeset ili dvadeset pet godina. U pitanju je upravo ona generacija koja je prošla kroz „dril“ veronauke u školi, praćen sunovratom školskog, obrazovnog sistema i svih društvenih vrednosti. To su ona deca koja su odrastala u nemaštini, nadomešćivanoj mitovima i mitomanijom o

veliĉini naroda kom pripadaju. To su mladi ljudi ĉiji idoli su ljudi koji bi u normalnim okolnostima bili na margini društva, a ne deo njegovog mejnstrima.

Oni su dakle vernici? Proseĉni vernici?

Mislim da ne. Proseĉan vernik je

Pretiće vam oni agresivni, koji su bukvalno dresirani da budu takvi i da napadaju, što je agresivnije moguće, sve ono što doživljavaju kao ugrožavanje svoje religije ili tradicije.

neko, po svojoj suštini, poput ma kog običnog člana društva. Proseĉan vernik je neko ko je pre „obiĉajac” i „imaneštovac”, nego neko ko prati sve kanone svoje verske zajednice. Šta više, prema jednom ranijem istraživanju „Galupa”, vernika koji zaista prate kanone svoje verske zajednice, u Srbiji ima tek nekih tridesetak procenata, prema njihovim sopstvenim iskazima. Dakle, ogromna većina deklariranih vernika su to iz navike ili emotivne

potrebe da u nešto veruju i tako sebi prividno olakšaju teškoće, na emotivnom nivou. Oni nisu ljudi koji će vam pretili. Pretiće vam oni agresivni, koji su bukvalno dresirani da budu takvi i da napadaju, što je agresivnije moguće, sve ono što doživljavaju kao ugrožavanje svoje religije ili tradicije. Doduše, da im je religija snažna kao što bi

volela da bude predstavljena, te da zaista postoji nekakva viša sila koja bdi nad njima, ne bi bilo ni potrebe da je agresijom brane, već bi sama sebe mogla da odbrani argumentima i činjenicama. Često se kaže da ako bi neki bog zaista bio svemoćan, ne bi morao da bira one najneobrazovanije i najproblematiĉnije, kao svoje

branitelje, već bi se sam odbranio. Šta više, idealno bi se odbranio ako bi se napokon ukazao, ma koji od njih oko 100'000.

Da li to utiće na Vaš generalni stav prema vernicima?

Ne. Svako od nas u svojoj okolini, meĊu roĊacima i prijateljima, ima i vernike. Ne postoji opšti stav o svim vernicima, već samo posmatranje pojedinaca ili nekih grupa, zavisno od njihovog ponašanja. I meĊu vernicima postoje sekularisti, tj. ljudi koji su svesni toga da je i za crkvu i za državu bolje da ne budu u previše ĉvrstom zagrljaju. Postoje i fundamentalisti i ekstremisti, koji su opasni ne samo po nas ateiste, već i za neistomišljenike u svojim verskim zajednicama. Dakle, nisu ni svi vernici isti.

Problemi ateista u Srbiji nisu izolovani primeri. Toga ima i u ĉitavom regionu bivše Jugoslavije?

Apsolutno. Situacija je gotovo istovetna u svim bivšim jugoslovenskim republikama. OsloboĊanje od komunizma je bilo praćeno skretanjem u nacionalistiĉke krajnosti u celom regionu. Nacionalizam, koji je svoju kulminaciju imao u tragiĉnim ratovima tokom devedesetih, ruku pod ruku je išao sa ukljuĉivanjem verskih zajedni-

ca u politiku i državne prilike. Ta veza, jadnom oĉvrsnuta, sada je gotovo neraskidiva. Toj neraskidivosti doprinosi i nedostatak želje država da društva učine zbilja sekularnim, kao i nedostatak verskih zajednica da nezasluženim privilegijama podrede potrebama osiromašenih društava i svojih vernika.

Postoji li regionalna saradnja ateista?

Da, u odreĊenoj meri. Kako su nam problemi suštinski identični, prostor za saradnju se prirodno otvara. OdreĊeni koraci su već učinjeni i postoji manje-više formalizovana saradnja sa udruženjem „Protagora” iz Hrvatske. Naravno, kako su i ateisti pre svega obični ljudi, odnosi povremeno bivaju bremeniti nasleĊem devedesetih. Jednostavno, kad pogrešno o sebi umemo da mislimo da smo mnogo bolji od proseka, pa su i meĊusobni odnosi i saradnja ateista nalik na vožnju po neravnom putu. Ipak, uveren sam da nas zajedniĉki interesi i pre svega zajedniĉki problemi, nužno moraju okrenuti punoj saradnji.

Postoji sigurno i odreĊeni broj onih koji Vam zameraju kritiku prilika u Srbiji, iako ne živate trenutno u njoj?

Naravno. MeĊu njima su najglasniji oni koji u isto vreme idolizuju Nikolu Teslu, ĉoveka koji je tokom svog života, u Srbiji proveo ukupno dva sata, ili Novaka Đokovića, vrhunskog sportistu koji ne živi u Srbiji. TakoĊe, meĊu njima je i podosta onih koji su fanatiĉni protivnici zapadne civilizacije i društava i koji svaku kritiku srpskog društva vide kao ĉin izdaje ili nekakve globalne zavere. Ironiĉno,

uglavnom kritikuju korišćenjem upravo dostignuća tog istog zapada, preko društvenih mreža, pomoću mobilnih telefona, itd.

gora situacija. Potrebno je stvarno jako malo vremena da se društvo uruši, a mnogo, baš mnogo vremena i truda da se prilike poprave.

od onih milion i po građana koji su za predsednika države izabrali čoveka koji telefonom poziva „Fejsbuk“, iskopava dinosauruse u

Potrebno je bar dvostruko više vremena da se nešto popravi, u odnosu na vreme potrebno da se nešto pokvari.

Zameraju Vam oštrinu kritike?

Između ostalog. Ali, kao što narod kaže, „Na ljutu ranu, ljuta trava“. U Srbiji danas postoji mnogo, zaista mnogo problema, pa je potrebno, čak neophodno, imati oštar i odlučan pristup. Da budem iskren, postoji zaista i veliki broj ljudi koji cene i prihvataju upravo takav, otvoren i iskren pristup problemima.

Kako promeniti prilike u Srbiji?

Teško, uporno i na duge staze. Često se kaže da je potrebno bar dvostruko više vremena da se nešto popravi, u odnosu na vreme potrebno da se nešto pokvari. Sa društvom je možda i

Današnja Srbija je rezultat katastrofalnih poteza i procesa koji su se dešavali pre 25 i više godina i koji su kontinualno oblikovali društvo dugi niz godina. Današnji prosečni građanin Srbije je rezultat potpunog haosa koji je zavladao našim životima i tresao ih svom silinom tokom devedesetih i delimično u poslednjih petnaest godina.

Nekada je prosečan građanin bio pristojno obrazovan, napredan i okrenut ka svetu. A danas?

Danas je prosečan građanin jedan

Kostolcu i nije u stanju da memoriše dve rečenice na ruskom jeziku. Na čelu države imate funkcionalno nepismenu osobu, neobrazovanu i na mnogo načina primitivnu, kao odraz većinske volje glasača. Upravo je ta osoba slika i prilika današnjeg prosečnog građanina Srbije. Predsednik koji se savetuje sa patrijarhom SPC, tvrdi da je svaki vernik dobar čovek i za poplave okrivljuje „Veliku vodenu zmiju“, upravo je ono sa čim se taj prosečni građanin danas identifikuje. Ironično, pre tridesetak godina, taj isti prosečni građanin bi se takvog uzora stideo.

Deluje beznadežno. Da li je zaista tako?

Ne. Jedino je potrebno mnogo vremena i truda, ali nije sasvim beznadežno. U svakom vremenu, u svakoj epohi i u svakom društvu, postojale su situacije koje su bile teške i naizgled beznadežne. A opet, u svakoj epohi i u svakom društvu, postojali su i pojedinci i grupe koji su radili na tome da se teškoće otklone i problemi reše. Nijedna značajna promena se nije desila tek tako, sama od sebe i preko noći. Ono što mi radimo danas u Srbiji i za Srbiju, svoj odjek će imati tek u decenijama pred nama. Bez namere da bilo koga od nas poredim sa velikanima civilizacije, daću sebi slobodu da na jednom manjem planu, na planu naše zemlje, vidim to što mi radimo kao nešto što će na duge staze pomoći da Srbija postane savremena, napredna i civilizovana država.

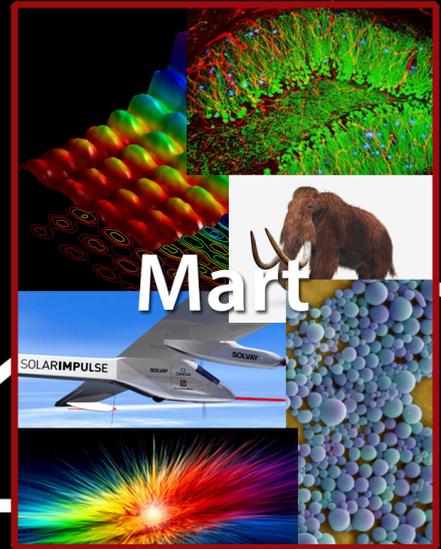
Januar

- Astronomi su razvili način određivanja starosti zvezde, prema brzini njenog okretanja;
- Iranski i argentinski naučnici su napravili prvi biosenzor napravljen od slojeva grafena;
- Sonda „Beagle 2” pronađena nakon skoro 12 godina, na Marsu, u oblasti Isidis Planitia;
- Mapiran mozak valjkastog crva, načinjen softver koji ga simulira i učitani u LEGO model;
- Menjanjem oblika fotona, usporena brzina svetlosti;
- Otkrivena nova vrsta sove.

Februar

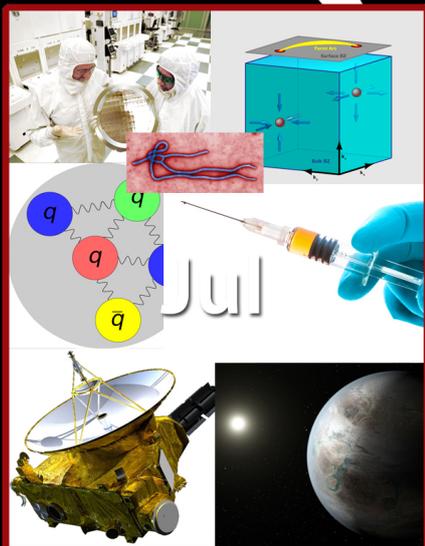
- Napravljen prvi tranzistor od silicena, debljine jednog atoma;
- Izabrano konačnih 100 kandidata za misiju „Mars One”;
- Formulirana teorija o beskonačnoj starosti univerzuma, bez nastanka iz singulariteta;
- Zabeležen značajan porast populacije džinovskih pandi;
- Napravljen prvi magnetni nanosorbent za čišćenje vode od nitrata i nitrita;
- Nanočesticama se ubijaju ćelije raka mozga.

Mart

- Načinjena prva fotografija svetlosti kao talasa i kao čestice;
- Letelica „Solar Impulse” kreće na misiju čiji je cilj obletanje Zemlje samo pomoću solarne energije;
- Ultrazvučna metoda uspešno počinje da leči Alchajmerovu bolest kod miševa;
- DNK iščezlog dlakavog mamuta, uspešno je usađena u ćelije savremenog slona;
- Nanočestice ubrzavaju zarastanje rana;
- Planete možda nastaju od ostataka supernova.

2015. godi

Jul

- Tranzistori u računarskim čipovima smanjeni do granice od 7 nanometara;
- U CERN-u otkrivene sve nove egzotične čestice iz klase pentakvarkova;
- Letelica „New Horizons” postaje prva sonda u istoriji koja dolazi do Plutona;
- Posle 85 godina istraživanja, otkriven je Vejov fermion;
- Otkrivena je egzoplaneta Kepler-452b, u naseljivoj zoni svoje zvezde;
- Prva 100% uspešna vakcina protiv ebola.

Avgust

- Otkriveno da PLEKHA7 protein, uspešno prekida rast malignih ćelija;
- Svetski oceani prešli granicu nepovratne acidacije i postepenog uništavanja flore i faune;
- Dokazano da energija u univerzumu opada postepeno i da ide ka energetske smrti;
- Ugrožena vrsta crnogog tvora, obnovljena pomoću smrznute sperme čuvane 20 godina;
- Uspešno pretvaranje ugljen dioksida u ugljenična nanovlakna;
- Matičnim ćelijama načinjen začetak mozga.

Septembar

- Otkriven novi predak današnjeg čoveka, Homo naledi, koji je živeo pre oko 3 miliona godina;
- Otkriven Pentacopterus decorahens, predator dug 1,8 metara, od pre oko 470 miliona godina;
- Otkriven Ugrunaaluk kuukpikensis, dinosaurus od pre 69 miliona godina, iz okoline Arktika;
- Paraplegičar prohodao nakon što mu je signal iz mozga računarski prenesen do nogu;
- Dokazano prisustvo tečne vode na Marsu;
- Globalni okean otkriven na Enceladusu, Saturnovom mesecu.

April

- Nakon unapređivanja, Veliki hadronski sudarač (LHC) u CERN-u, nastavlja sa radom;
- Pronađen gotovo netaknuti skelet gigantske „ptice užasa“ iz Kenozoika;
- Prvi snimci u boji Plutona i Harona;
- Japanski maglev serije L0, postaje prvi voz koji saobraća brzinom od 600 km/h;
- Kineski naučnici objavljuju da su genetički modifikovali ljudski embrion;
- Svetska zdravstvena organizacija objavljuje istrebljenje rubeole na američkom kontinentu.

Maj

- Opah je prva dokazano toplokrvna vrsta ribe;
- Otkrivena najudaljenija galaksija, EGS-zs8-1, na 13,1 milijardi svetlosnih godina od Zemlje;
- Otkriven najstariji predak današnjih ptica, vrsta Archaeornithura meemannae;
- Obnavljanjem neuroplastičnosti kod miševa, naučnici su im podmladili mozgove;
- Otkrivena do sada najsvetlija galaksija, WISE J224607.57-052635.0;
- Pronađena nova vrsta hominida od pre 3,3 miliona godina, Australopithecus deyiremeda.

Jun

- U laboratoriji uzgojena prvi put noga pacova;
- Pronađen impaktit na Marsu, što ukazuje na moguću zonu očuvanja drevnih oblika života;
- Dokazano da zvezde populacije III, na daljini od 12,9 milijardi svetlosnih godina od Zemlje, nose materijal neophodan za nastanak planeta;
- Potvrđen ulazak Zemlje u novu fazu masovnog istrebljenja, koju je pokrenula aktivnost ljudi;
- Prva titanijumska 3D-štampana proteza vilice;
- Otkriven protein GPC1+ crExos iz ćelija raka pankreasa, što će pomoći rano otkrivanje.

nau nauci

Oktobar

- Dokazano da su dinosauruse istrebili pojačani rad vulkana i udar masivnog asteroida;
- Obezbeđeni svi preduslovi za izgradnju prvog silicijumskog kvantnog računara;
- Pokazano da proteini malarije uništavaju ćelije raka, što će doprineti dolasku do leka;
- Otkriveni dokazi o postojanju života na Zemlji pre 4,1 milijarde godina;
- Dokazano da su mesne preradivine i crveno meso povezani sa nekim vrstama raka;
- Formiran prvi „vučni zrak“, od zvučnih talasa.

Novembar

- Otkriveno najdalje nebesko telo u Sunčevom sistemu, V774104, na 103 AU od Sunca;
- NASA upozorava na do sada nezabeleženi rast zagađenja atmosfere ugljen dioksidom koji proizvodi čovek, a priroda ga ne može efektivno apsorbovati;
- MIT osmislio novi način desalinizacije vode;
- Na Univerzitetu u Vašingtonu otkriven način za napajanje uređaja pomoću Wi-Fi mreže;
- U Varšavi obavljena prva operacija pomoću virtualne realnosti, tj. Google naočara.

Decembar

- Maseni spektrometar osmišljen na Državnom Univerzitetu u Koloradu daje za sada rekordnu rezoluciju od 75 x 20 nm;
- Lansirana ESA-ina misija LISA Pathfinder;
- Na Tehničkom Univerzitetu u Ajndhovenu, napravljena najmanja temperaturna sonda na svetu, pokretana radio talasima;
- U CERN-u nađen prvi trag nove subatomske čestice, koja je ili graviton ili teži Higgs bozon;
- Svetla polja na patuljastoj planeti Ceres, po svoj prilici su tragovi soli, javlja NASA.

BALTIČKI POLUMESEC

Veliko Vojvodstvo, sa svojim dubokim mnogobožačkim, paganskim korenima, stalno je bilo u opasnosti, okruženo agresivnim hrišćanskim susedima sa zapada.

Moguće je da to nije baš mesto na kom biste očekivali da nabasate na džamiju, ali muslimani žive među šumama i jezerima Litvanije, već više od 600 godina, kao dokaz svojevrsne tolerancije koja je ovde vladala u Srednjem veku, čak i

staklena kupola, na čijem vrhu je kupola oblika glavice luka, kakvu možete videti i na lokalnoj crkvi. Na vrhu kupole, stoji mali polumeseć.

To je džamija sa najevropskijim izgledom, na koju ćete ikada naići. Ukoliko deluje kao da se savr-

prema legendi, upravo se toliko velikih tatarskih porodica ovde naselilo pre više od 600 godina, na poziv litvanskog velikog vojvode, Vitautasa (Vytautas)

Veliko Vojvodstvo, sa svojim dubokim mnogobožačkim, paganskim korenima, stalno je bilo u opasnosti, okruženo agresivnim hrišćanskim susedima sa zapada, Vitezovima Tevtoncima (Tevtonski ili Teutonski red, zvanično poznat kao Red braće nemačkog doma Svete Marije u Jerusalimu, Ordo domus Sanctæ Mariæ Theutonicorum Hierosolymitanorum, Orden der Brüder vom Deutschen Haus der Heiligen Maria in Jerusalem).

1398. godine, na povratku sa vojnog pohoda u blizini Crnog Mora, Vitautas je sa sobom doveo i mnoštvo Krimskih Tatara, muslimana, kao i grupu Karaitskih Jevreja (Karaita), čak 388 porodica, da bi pomogli u odbrani Litvanije. Ovi doseljenici su se, osim vojne uloge, pokazali i kao značajni prevodioci, vrsni poljoprivrednici, trgovci, ali i diplomate.

u doba kada su verski potresi uveliko drмали ostatak Evrope. Na prvi pogled, četvrtasta, drvena građevina izgleda kao hiljade onih u selima širom Baltika. Uredne, drvene letve, prozori sa drvenim

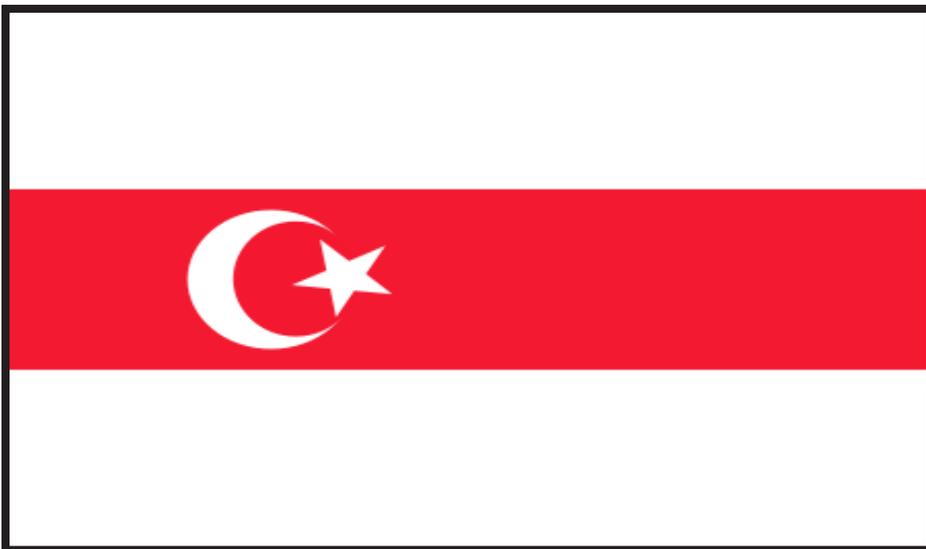
šeno uklapa u severnoevropski ambijent, to je zbog toga što ova džamija tu stoji, na oko 20 minuta vožnje jugozapadno od litvanske prestonice Viljnusa, još od 1558. godine.

Ovi doseljenici su se, osim vojne uloge, pokazali i kao značajni prevodioci, vrsni poljoprivrednici, trgovci, ali i diplomate.

ramovima, limeni krov. Ali, na vrhu krova, umesto tačke u kojoj se strane spajaju, stoji mala

Mali trag, skoro putokaz, stoji u imenu sela, Keturiasdesimt Totoriu. To znači Četrdeset Tatara, a

Nekih 12 godina potom, Tevtonci su krenuli u rat sa Poljskom i Litvanijom, a Tatari i Karaiti su se

Zastava Beloruskih Tatara

borili rame uz rame sa Vitautasom u Bici kod Grunvalda (mesto između Varšave i Gdanjska), kada su Tevtonci odlučno poraženi. Kao nagradu za njihovu podršku, Vitautas je muslimanima i jevrejima dao zemlju i punu versku slobodu i to u vreme kada su Jevreji Sefardi i najstarija muslimanska

groblju, pripada izvesnom „Allahberdiju” (Allahberdi), koji je tu sahranjen oko 1621. godine. Tatarska populacija u Litvaniji je nastavila da raste i da se širi na jug i na zapad. U jednom trenutku su postojale desetine, možda čak i stotine tatarskih džamija u selima između Viljnusa, beloruske presto-

njihovih običaja i njihovih jezika, kako je vreme prolazilo”, pisao je ruski tatarski orijentalista Muhammed Murat al-Ramzi (Muhammad Murad al-Ramzi), u XIX stoleću. „Ipak, uprkos tome, nisu nikada izgubili svoju islamsku veru, iako nisu imali nikakvo teološko, učenjačko znanje o njoj.” Ono malo islamskog znanja koje je među ovim Tatarima i preostalo, doživelo je novi udarac u XX stoleću.

„Sovjetski period je bio najgori. Sve verske vođe i svi ljudi od znanja su ili pobijeni ili su poslani u izgnanstvo u najudaljenije delove Sibira. Knjige i arhive su spaljene. Džamije su zatvarane i uništavane. Zajednice su zatvarane. Islam je postao zabranjen”, kaže još jedan od potomaka Krimljana koji su došli sa Vitautasom, veliki muftija Litvanije, Ramazan Jakub (Ramadan Yaqoob).

Jakub je odrastao skoro bez ikakvog znanja o islamu i sa

Čini se kao da je za Tatara na Baltiku religija ili manje bitna ili je nešto intimno.

Džamija u Njemežišu

zajednica u Evropi, Mavari, bili isterani iz Španije. Danas se još oko 120 ljudi iz Keturiasdesimt Totoriuu izjašnjavaju kao Tatari, a mnogi od njih tvrde da su

direktni potomci upravo osnivača naselja.

„Ovde smo zahvaljujući Vitautasu, ali pamtim da smo Krimski Tatari”, kaže Fatima Stantrukova, 75-godišnja bivša profesorka ruske književnosti.

Najstariji grob koji je moguće identifikovati na džamijskom

Džamija Bohoniki

nice Minska i poljskog grada Bijalistoka. Pred početak Prvog svet-skog rata, ostalo je još 25 džamija na tom prostoru. Danas postoje

samo tri - u Keturiasdesimt Totoriuu i u obližnjim selima Raiziai i Njemežis. Još četiri postoje između poljskih naselja Krušnjani i Bohoniki i beloruskih gradova Navahrudak i Ivje.

Prvo je nestao tatarski jezik, po svoj prilici negde u ranom XVIII stoleću.

„Dogodilo se to da su „pauci zaborava” raširili svoje mreže preko

religijom predaka se upoznao u potpunosti tek nakon pada Sovjetskog Saveza, kada su muslimanski studenti počeli da dolaze u Litvaniju. Istog trenutka je osetio povezanost sa njima i uz njihovu pomoć je otišao na studije u Liban i u Libiju. Multikulturalna atmosfera Libana je za njega bila pravo mesto da nauči da vodi muslimansku zajednicu u jednoj evropskoj zemlji, prema njegovim rečima. Uprkos obnovi interesovanja za religiju među nekim mlađim Tatarima, nijedna džamija se ne otvara za pet dnevnih molitvi. Čak i u Keturiasdesimt Totoriuu, gde trećinu populacije čine muslimani, džamija se otvara samo u posebnim prilikama, čineći verske

običaje litvanskih Tatara sasvim zasebnim od strogih zvaničnih pravila islama. Čini se kao da je za Tatare na Baltiku, religija ili manje bitna ili je nešto intimno, ostavljeno za samoću sopstvenog doma, dok je hram, odnosno džamija, tek mesto okupljanja u posebnim okolnostima i za posebne svetkovine. To je ogromna, ključna razlika u odnosu na muslimane u gotovo čitavom ostatku sveta, kojima je džamija mesto dnevnog okupljanja i pet redovnih muslimanskih molitvi tokom dana. Veruje se da je je to, između ostalog, posledica i usvajanja određenih hrišćanskih uticaja.

Uz tih sedam preostalih džamija baltičkih Tatara, postoji još jedna, udaljena hiljadama kilometara na zapad, na adresi 104 Powers Street, u Bruklinu, sa neverovatnom sličnošću.

„Odlazila sam u džamiju, mahom sa porodicom, na dane festivala, kakav je Eid (Eid al-Fitr, kraj Ramazana, velika svetkovina kojom se obeležava kraj posta)”, kaže Alisa Ratkevič (Alyssa Ratkewich), potpredsednica džamije, pripadnica treće generacije Lipka Tatara, kako se nekada nazivaju Tatari sa Baltika, sa korenima u beloruskom gradu Ivje.

„Jedno od mojih najranijih sećanja je bila „užasna” lamperija koja je ukrašavala unutrašnjost džamije. I tako, kada sam postala potpredsednica, odlučila sam da je se rešim, sve dok mi jedan od staraca nije rekao da ta lamperija stoji tu da bi ih podsećala na džamije koje su ostavili na Baltiku.”

Broklinska džamija, koja je otvorena 1927. godine i za koju se veruje da je najstarija u Njujorku, takođe se ne otvara za dnevne molitve.

Broklinska džamija, koja je otvorena 1927. godine i za koju se veruje da je najstarija u Njujorku, takođe se ne otvara za dnevne molitve. Običaji preneseni sa Baltika, opstaju i ovde, u Novom svetu. Ipak, uprkos nesaglasnosti sa uobičajenim islamskim pravilima, ona ostaje ključna za očuvanje identiteta malene Tatarske zajednice, na isti način kao i sedam tatarskih džamija u Litvaniji, Belorusiji i Poljskoj.

„Nismo dozvolili da naše džamije padnu! Tokom sovjetskih vremena, našu džamiju smo koristili tajno”, seća se Fatima u Keturias-desimt Totoriuu.

„Imam i zajednica iz 1940-ih su džamiju očuvali živom za nas decu. Džamije su sve što nam je od identiteta preostalo.”

Fatima

Vytautas Veliki

Vytautas, Vitovt ili Vitold (Vytautas, Vitovt, Alexander Vitoldus, oko 1350 - 27. X 1430), poznat i kao Vitautas Veliki (Vytautas Didysis, Вітаўт Кейстутавіч, Witold Kiejstutowicz) bio je jedan od najčudenijih vladara srednjovekovne Litvanije. Od 1392. do 1430. je vladao Velikim Vojvodstvom Litvanijom, koja je obuhvatala mahom teritorije današnje Litvanije i oblast Ruteniju. Bio je i knez Hrodne (1370-1382) i knez Lutska (1387-1389), a Husiti, sledbenici Jana Husa, smatraju ga svojim kraljem.

U savremenoj Litvaniji, Vytautas se slavi kao nacionalni junak i kao značajna ličnost nacionalnog preporeda iz XIX stoleća. Ime Vytautas je danas jedno od najčešćih muških imena u Litvaniji. Na 500. godišnjicu njegove smrti, Univerzitet u Viljnusu je poneo njegovo ime (Vytautas Magnus Univerzitet). Između 1918. i 1939., u vreme kada je Litvanija bila nezavisna država, u zemlji je podignuto mnogo spomenika posvećenih njemu.

Tokom čitave vladavine i burnih odnosa sa Tevtoncima i Poljacima, Vytautas je više puta menja stranu i iz mnogoboštva prelazio u katoličanstvo i obrnuto.

Vytautas Veliki

Tevtonci

Tevtonski ili Teutonski red, zvanično poznat kao Red braće nemačkog doma Svete Marije u Jerusalimu (Ordo domus Sanctæ Mariæ Theutonicorum Hierosolymitanorum, Orden der Brüder vom Deutschen Haus der Heiligen Maria in Jerusalem) je katolički verski red, koji je u XII stoleću u Akri, formiran isprva kao vojni red. Do 1929. godine je bio isključivo monaški red, a i danas povremeno dodeljuje ograničene počasne titule viteza.

Red je nastao da bi pomogao hrišćanima tokom hodočašća u Svetu Zemlju i da bi formirao bolnice. Vojni deo reda je učestvovao u borbama zajedno sa ostalim Krstašima i borio se u Svetoj Zemlji i na Baltiku, tokom Srednjeg veka.

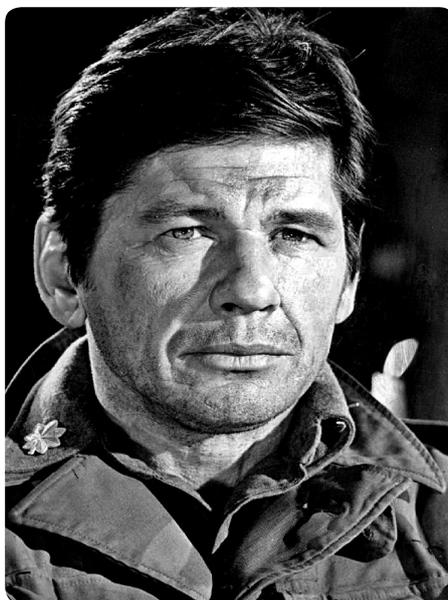
Po proterivanju iz Svete Zemlje, prešli su u Transilvaniju 1211. i tu ostali u službi mađarskih kraljeva narednih 14 godina. Kada su 1225. pokušali da se stave pod papsku nadležnost, čime bi suštinski postali nezavisni od mađarskog kralja, kralj Andrija II ih je vojnom silom naterao da napuste njegovu zemlju.

1230. su se uključili u Pruski krstaški pohod zajedno sa vladarima Mazovije, sa namerom da se baltičko-pruski krajevi hristijanizuju. Ubrzo su se pak okrenuli protiv svojih poljskih domaćina i prisvojili teritorije na kojima su boravili, a uz podršku Svetog Rimskog Carstva. Tu su osnovali svoju monašku državu, koja je vremenom

Litvanski Tataři u Napoleonovoj vojsci

Kada je i Litvanija prešla na hrišćanstvo, država Tevtonaca se okrenula sukobima sa hrišćanskim susedima.

Čarls Bronson

Ostali su poznati po belim pelerinama preko kojih je stajao crni krst,

zauzela celu Livoniju. Povoljan položaj na Baltiku je pogodovao ekonomiji, pa je ova država postala moćna i bogata.

Onda kada je ispunila svoju versku misiju, tj. onda kada je i Litvanija prešla na hrišćanstvo, država Tevtonaca se okrenula sukobima sa hrišćanskim susedima. Ipak, 1410. godine, poljsko-litvanske snage su ih odlučujuće porazile kod Grunvalda (Tanenberg).

1515. su izgubili i podršku Svetog Rimskog Carstva, kada se car Maksimilijan I porodično povezao sa Zigmundom I od Poljske i Litvanije. Već 1525., Veliki majstor Tevtonskog reda, Albert od Brandenburga, prešao je u luteranstvo i napustio red, da bi postao vojvoda Pruske i vazal Poljske. Ubrzo potom je Red izgubio Livoniju i protestantske krajeve u nemačkim zemljama. U katoličkim krajevima su zadržali značajne posede sve do 1809. godine, kada je Napoleon naredio raspuštanje reda i oduzimanje svih svetovnih poseda. Od tog trenutka, Red funkcioniše kao dobrotvorna organizacija, sa ceremonijalnim značajem. Izvan zakona ih je 1938. stavio Hitler, ali su obnovili rad 1945. i danas su aktivni mahom u Centralnoj Evropi.

Ostali su poznati po belim pelerinama preko kojih je stajao crni krst, koji je kasnije prešao u simbole Pruske i Nemačke i zadržao se na vojnom ordenju, poput Gvozdenog krsta i Ordena za zasluge u Pruskoj i Nemačkoj.

Originalni tekst:

http://www.bbc.co.uk/news/magazine-35170834?ocid=socialflow_twitter

Lipka Tataari

Lipka tatarari (poznati i kao Litvanski Tataari, Poljski Tataari, Lipkowie, Lipcani ili pak Muslimi), predstavljaju grupu tatara koja je isprva naseljena u Velikom Vojvodstvu Litvaniji početkom XIV veka. Ovi prvi doseljenici su pokušali da sačuvaju svoju šamanističku religiju tako što će se pred nadirućim muslimanima i okolnim neprijateljski nastrojenim hrišćanima, skloniti među nehrišćanske Litvance. Do kraja XIV stoleća, još jedan talas Tatara, ovaj put muslimana, stigao je u Litvaniju, ovaj put na poziv velikog vojvode Vitautasa. Ovi, novopridošli Tataari, naselili su se u okolini Viljnusa, Trakaija, Hrodne i Kaunasa i vremenom se širili i u druge krajeve potonje Poljsko-Litvanske Zajednice (današnja Litvanija, Poljska i Belorusija). Vrlo rano su obe zajednice dobile naziv Lipka Tataari. I premda su zadržali svoju veru, u najvećem broju, sudbina im je postala vezana za sudbinu države u kojoj su se zatekli. Njihove konjičke jedinice su od Bitke kod Grunvalda, postale učesnice svake veće vojne kampanje u Litvaniji i Poljskoj. Smatra se da poreklo vode iz država naslednica Mongolskog Carstva Džingis Kana - Bele Horde, Zlatne Horde, Krimskog Kanata i Kazanskog Kanata. Ironično, isprva su bili vojno plemstvo, da bi vremenom bili svedeni na nomade, vešte u izradi rukotvorina, odgajanju konja i baštovanstvu. Vekovima su se opirali asimilaciji, premda su Lipka Tataari šamanske tradicije prvi nestali, stopljeni u novopridošlu tatarsku zajednicu. Ipak, najveći deo donesenog

Aleksander Jeljašević

Lipka Tataari predstavljaju grupu Tatara koja je isprva naseljena u Velikom Vojvodstvu Litvaniji početkom XIV veka.

Maćej Sulejman beg Sulkijević

Ostali su verni svojoj verziji islama, u nekim karakteristikama značajno drugačijoj od ostatka sunitske škole kojoj nominalno pripadaju.

načina života, ovi baltički Tataari, uspeli su da očuvaju. Ostali su verni svojoj verziji islama, u nekim karakteristikama značajno drugačijoj od ostatka sunitske škole, kojoj nominalno pripadaju. Kako su vekovima bili izloženi životu sa prvo mnogo-bošcima, a potom hrišćanima, današnje verske prakse Lipka Tatara imaju svojevrstu mešavinu sunitskog islama, hrišćanskih obreda i starih, mongolskih tradicija, poput žrtvovanja bika. Tokom vekova, izgubio se originalni tatarski jezik, iz kipčačke grupe turkofonskih jezika, pa je najveći broj Lipka Tatara usvojio beloruski, litvanski i poljski kao svoj jezik, iako su te jezike i dalje, sve do 1930-ih, pisali arapskim pismom. U Belorusiji ih danas ima oko 7'300, u Litvaniji oko 3'000 i još oko 1'900 u Poljskoj, uz manju zajednicu u SAD. U američkoj zajednici, možda najpoznatiji pripadnik je svakako bio poznati glumac Čarls Bronson, dok su u baltičkim krajevima, gotovo tradicionalno, najistaknutiji članovi zajednice postajali plemići i vojnici u poljskim oružanim snagama, koje su sve do Drugog svetskog rata imale i tatarsku konjicu u svojim redovima. Aleksander Jeljašević je bio major u Poljskoj armiji, poslednji komandant tatarske konjice u njoj. Posle Oktobarske revolucije je jedno vreme živeo i u jugoslovenskoj državi, gde je takođe služio u vojsci, u graničnim jedinicama. Maćej Sulejman beg Sulkijević je pak nakon revolucije, prešao na Krim, tamo oformio privremenu vladu, da bi potom postao prvi načelnik generalštaba Armije Azerbejdžana, kao general-potpukovnik. Boljševici su ga ubili 1920. godine.

Priredio i dopunio:
Marko Ekmedžić

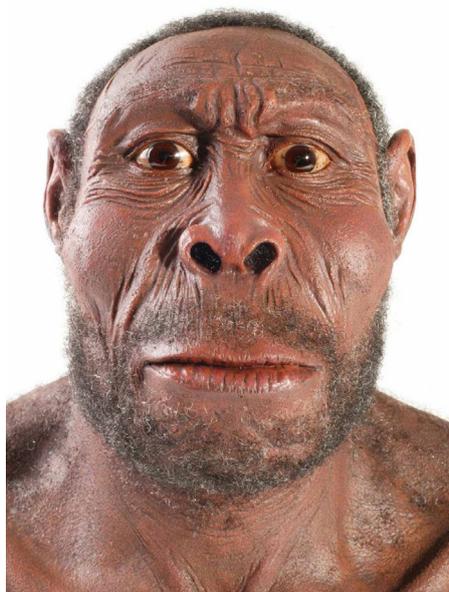
EVOLUCIJA ČOVEKA

MIGRACIJE I MUTACIJE

Nakon što su se savremeni ljudi pojavili u Africi, manje populacije su se odatle granale i uspostavile staništa u Aziji, da bi se potom proširile na istok i napokon stigle i do Amerike.

Kada se govori o evoluciji, ljudi se obično usresrede na velike pokretačke sile prirodne selekcije, koje podstiču povoljne mutacije, dok u isto vreme, poništavaju one štetne. Međutim, postoje i drugi procesi koji utiču na učestalost mutacija - sve ono, od proizvoljnog premeštanja, pa do zasnivanja malih, izolovanih staništa i populacija.

Ako pogledamo na istoriju naše sopstvene vrste, očekivali bismo da vidimo nešto od toga. Nakon što su se savremeni ljudi pojavili u Africi, manje populacije su se odatle granale i uspostavile staništa u Aziji, da bi se potom proširile na istok i napokon stigle i do Amerike. U svakom koraku, mala grupa

Homo Erectus

relativno složen posao. Razni pokušaji na brojnim populacija-

duž čitavog puta ljudske rase iz Afrike nadalje. Pronašli su trag u tim uskim grlima, kako po pitanju genetičkih varijacija, tako i u vezi sa potencijalno štetnim mutacijama.

Ljudi u Africi žive mnogo duže nego bilo gde drugde i to se jasno vidi u našoj genetici. Afričke populacije imaju najviše genetičkih varijabilnosti, tj. različitosti, prema broju merenja. Kada je deo te populacije napustio Afriku pre 50'000 godina, poneo je sa sobom samo deo tog diverziteta i odneo ga u Aziju. Nešto tog diverziteta je ostavljeno u Evropi, a ostatak je prenet i raširen po Aziji, odakle je stigao do Pacifika, Australije i Amerike.

Populacije koje su tako nastale,

Kada je deo te populacije napustio Afriku pre 50'000 godina, poneo je sa sobom samo deo tog diverziteta i odneo ga u Aziju.

iseljenika je sa sobom nosila i delić genetičke raznovrsnosti ljudi kao vrste sa sobom, praveći usput niz populacionih uskih grla. Očekivali bismo da to možemo lako da uočimo na našoj DNK, ali se za sada to pokazuje kao

ma i uz brojne metode, doneli su raznovrsne, između zaključke o tome postoji li ikakav jasni signal u genima. Sadašnji pristup, u kom učestvuje velika, međunarodna grupa istraživača, sekvencirala je genome iz višestrukih populacija,

ne postoje dovoljno dugo da bi se mnoštvo novih genetičkih promena proširilo u velikoj meri među njima. I sve do skoro, nije bilo širokog mešanja između populacija, uz izuzetak nekih oblasti, poput Severne Afrike i Bliskog Istoka.

Zato bi, makar teoretski, genetski potpis uskih grla trebalo da bude tu.

Veliki broj pokušaja da se ona uoče, fokusirao se na poređenje evropskih i afričkih populacija. U zavisnosti od toga koja je tačno populacija korišćena i koje su metode primenjene, došlo se do različitih odgovora - kao po pravilu, te studije su jednostavno poredile Afroamerikance sa Evroamerikancima, jer su to bile populacije od kojih je bilo najlakše dobiti uzorke DNK. Nova studija uključuje i dobijanje osnovnih genoma od brojnih populacija, duž cele migratorne rute, iz Afrike, nadalje. Tu se ubrajaju i neke od najstarijih populacija ljudi u

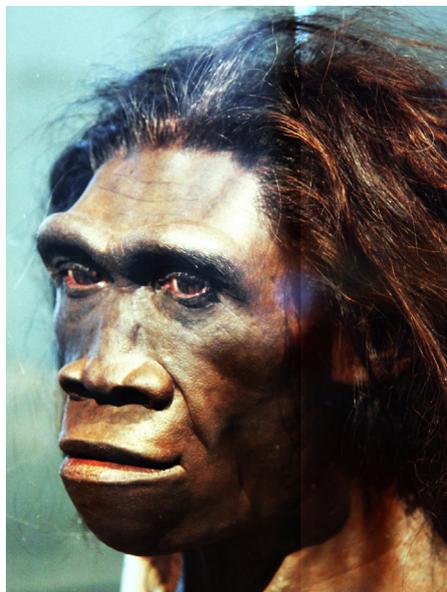
da se ostatak diverziteta izgubio u uskom grlu.

Sve postaje još dramatičnije, kada se u obzir uzmu promene koje se dešavaju u samim genima. Njih je moguće analizirati u svetlu ozbiljnosti promene. Neke mutacije dovode do oštećenja, tj. krnjenja proteina koji enkodiraju, što vodi do oštrih, ozbiljnih efekata. Druge menjaju niz amino kiselina i izazivaju manje ozbiljne efekte. Ozbiljne, snažne mutacije su bile značajno uobičajenije u populacijama koje su bile dalje od svojih afričkih korena, čemu su dokaz recimo promene uočene kod naroda Maja. U nekim slučajevima, kod nekih naroda, postojale su samo štetne varijacije. Ili prirodna selekcija jednostavno nije imala vreme-

One su aktivno pronalazene kod afričkih naroda, tj. populacija, ali se ponašaju tako kao da su imune na selekciju izvan Afrike. To je sasvim jasno u istoj ravni sa idejom da je ljudska rasa naselila Zemlju pomoću niza seoba manjih populacija, koje se sve mogu pratiti sa zajedničkog izvorišta u Africi. Tako su nastajala genetička uska grla na tom putu. Ipak, ovo se zasniva i na par pretpostavki. Ozbiljnost većine mutacija je proizašla kao rezultat računarske analize, koja ne mora biti savršeno tačna u svakom od pojedinačnih slučajeva. Ipak, očekuje se da će se rezultati pokazati kao ispravni, onda kada se prikupi više genoma iz više raznovrsnih populacija, u budućnosti.

Sasvim je izvesno ta da će slika našeg afričkog porekla postajati sve složenija, kako budemo saznavali više i dublje o prikupljenim raznovrsnim genetičkim uzorcima u samoj Africi.

Africi (narodi San i Mbuti), potom narodi Severne Afrike, Parćani iz Srednje Azije i domorodačko stanovništvo Kambodže, istočnog Sibira i Centralne Amerike. Redom su to dakle sledeći narodi - Kambodžani, Jakuti i Maje. Poređenja među njihovim genomima su analizirana u skladu sa njihovom migratornom udaljenošću od Afrike. Veliki broj varijacija ljudskog genoma nema uticaja na uklapanja. Nisu unutar, kao ni blizu samih gena i deluje kao da te promene ne utiču ni na šta. Kod nekih populacija ljudi, tj. kod nekih naroda, te lokacije mogu da sadrže bilo koju od četiri DNK baza. Ali, kako idete dalje od Afrike, na tim mestima se uvećava verovatnoća zadržavanja samo jedne posebne DNK baze - to po svemu sudeći znači

Homo Erectus

na da ih se reši, ili su te populacije na kraju krajeva i nastale isključivo iz mutirane genetike. Isto to se pokazalo kao tačno i kod mutacija osrednje ozbiljnosti.

Ono što je još interesantnija komplikacija u vezi sa rezultatima je i to da afričke populacije nisu bile toliko raznovrsne, kako je to računarska analiza predvide-la. I dok je lako usresrediti se na iseljavanje i širenje iz Afrike, treba uzeti u obzir i to da su se ljudi širili i selili i po Africi, kontinentu čija geografija može lako izolovati pojedine narode, tj. populacije. Sasvim je izvesno ta da će slika našeg afričkog porekla postajati sve složenija, kako budemo saznavali više i dublje o prikupljenim raznovrsnim genetičkim uzorcima u samoj Africi.

<http://arstechnica.com/science/2015/12/the-human-migration-out-of-africa-left-its-mark-in-mutations/>

HRONIKA

Znamo da nemate ništa protiv kad većina kinji manjinu, jer to stalno radite.

20. septembar 2015.

Grupa od oko 70 ljudi, predvođena, očekivano, sveštenim licima, kadi ulice i prosipa svetu vodicu ulicama kojim je prošao Prajd. Jedan sveštenik pocepao je zastavicu duginih boja, koja je simbol LGBT populacije.

Efrosinija Nikolić, igumanija manastira Novi Stjenik, poput svojih kolega iz SPC, imala je samo reči osude za Paradu ponosa.

„Vrši se veliki mentalni i duhovni teror na građane da mi moramo da prihvatimo sodomiju kao prirodan način života ljudi zbog kojih će gospod sigurno kazniti Srbiju. Prošle godine smo imali strašne poplave, a ove godine sušu. Vi morate da znate da je svaki sodomista pedofil i to agresivan. Postoje studije koje

govore o tome.“ - govorila je igumanija i objasnila da ne bi vladala sida da je homoseksualni odnos prirodan.

Madam Nikolić nije objasnila kako heteroseksualne građane neko tera da se bave analnim seksom. Nije objasnila kakva je uzročno-posledična veza između homoseksualnosti, pedofilije i agresije. Kao što ni njoj niko nije objasnio da bog ne postoji, da su suše i poplave prirodne kataklizme koje nemaju ništa zajedničko sa njenim izmaštanim gospodarom, a da se sida prenosi i u heteroseksualnim odnosima. Da apsurd bude veći, dotična se poziva na studije. Gospođo, da ste čitali studije, bavili biste se naukom, umesto korinđanjem. I ne biste, u tako kratkoj izjavi mogli da „ispalite“ toliko nebuloza.

„Hoće manjina da nas kinji, da nam decu uzimaju, da nas uče šta treba da radimo. Smrdi i sam vazduh, moramo da ga okadimo i da osveštamo ulice od ovoga nakota koji je usmrdeo ovaj naš divni grad“ - govorili su popovi dok je Prajd prolazio pored njih.

Ne dešava se često da manjina kinji većinu. Znamo da nemate ništa protiv kad većina kinji manjinu, jer to stalno radite. I nemojte nikako da dozvolite da vas neko nešto uči. Najlepše je živeti u blaženom neznanju.

<http://www.blic.rs/vesti/drustvo/protivnici-prajda-svestenici-kade-i-posipaju-svetom-vodicom-put-kojim-se-kretala/txl4md7>

20. oktobar 2015.

Na sastanak održan 20. oktobra u Predsedništvu Republike Srbije, na kome su učestvovali predsednik Nikolić i premijer Vučić, pozvani su predstavnici Srpske akademije

nauka i umetnosti (SANU) i SPC. Akademija bi trebalo da bude reprezentativna institucija, ali se u poslednjih 25 godina nisu baš pokazali kao pouzdani. **Međutim, kada je u pitanju Srpske pravoslavna crkve (SPC), aposlutno nema dileme. Oni su loš izbor za svetnike. Nije po Ustavu Republike Srbije. Nisu izabrani na izborima. Nisu stručnjaci nizašta, a ponajmanje za diplomatiju.**

SPC je uvek bila mentor nacionalizma, šovinizma i ratnog huškanja.

Organizacija čiji pogledi na svet nisu realni, nije dobar savetnik. Naročito u političkoj borbi za državne interese. Organizacija koja prirodne nepogode tumači kroz seksualnu orijentaciju popularnih muzičara, nema mesta na ozbiljnim savetovanjima.

<http://ateisti.com/simfonijski-rekvijem/>

03. novembar 2015.

Miroslav Gavrilović, glavokomandujući SPC, zahteva od državnih organa da proglase veronauku obaveznim predmetom. **Sledeći učenje svog prethodnika, Gojka Stojčevića, po kojima Srbin mora biti obavezno pravoslavne vere, Gavrilović, poznatiji kao Irinej, pokušava da**

da glorifikuje obrazovanje. Direktor Pedagoškog muzeja trebalo bi da govorio o učenju i znanju, a ne o dogmama i verskim bajkama. Slažemo se da je bog reč. To je reč koja opisuje nepostojeći entitet.

<http://ateisti.com/danak-u-deci/>

04. novembar 2015.

Britanski list "Telegraf" objavio je na svom sajtu tekst u kome se navodi da je pripadnicima vojske Srbije podeljeno nekoliko hiljada Biblija, kako bi ih one sprečile da u budućnosti čine

Organizacija čiji pogledi na svet nisu realni, nije dobar savetnik.

nametne da se sva deca u Srbiji, od svoje sedme godine uteruju u veru, želela ona to ili ne.

Gavrilović navodi da je to „u korist crkve i vaspitanja naše dece“. O koristi crkve, zaista nema zбора. U odbranu ovog problematičnog stava stao je i Mirko Bulović, takođe poznatiji kao Irinej. On smatra da je veronauka donela samo dobro društvu u celini.

Gospodo Irineji, veronauka čini dobro samo vama, verskim glavešinama, jer vam obezbeđuje nove sledbenike i sa njima još lagodniji život.

Izvesni Božidar Zejak, direktor Pedagoškog muzeja, kaže: „Naša školska mladež danas zna da reč beše od Boga i da Bog beše reč i da je ta reč ljubav, svetlost, znanje, pravednost, lepota i da svi tragamo za tom moćnom rečju.“

Ove reči su nedostojne direktora muzeja, koji treba

ratne zločine.

Na taj način je ovom donacijom, zapravo eksplicitno prihvaćeno, kako od SPC, tako i od Ministarstva odbrane i od Vojske Srbije, da su pripadnici vojske činili zločine, te da moraju da se uče ljubavi i poštenju, da ih ne bi nadalje činili.

<http://ateisti.com/operacija-topovska-hrana/>

08. novembar 2015.

U Srbiji je 2014. napravljeno tek devet novih bolnica i ostalih zgrada zdravstvene zaštite, dok je izgrađena čak 61 zgrada za obavljanje verskih i drugih obreda. Na jednu bolnicu, izgradi se sedam crkava. Dakle, ako je suditi po podacima Statističkog godišnjaka Republike Srbije, Srbi se radije obraćaju Bogu nego lekaru. **Ako se neko razboli, neće se lečiti u crkvi ili džamiji, nego u bolnici.**

<http://www.blic.rs/vesti/ekonomija/nasa-realnost-sedam-crkava-na-jednu-bolnicu/2e1txgv>

Malo je vojski u svetu koje bi pristale da ih neko smatra za zločinačke. O apsurdnosti učenja o ljubavi i moralu iz biblije, knjige koja je prepuna ubistava, silovanja, monstroznosti i brutalnosti, bolje da ne započinjemo.

10. novembar 2015.

Gradonačelnik Beograda Siniša Mali sastao se u Patrijaršijskom dvoru sa Miroslavom Gavrilovićem, sa kojim je razgovarao o odnosima gradske uprave i Pravoslavne crkve, kao i o realizaciji zajedničkih projekata.

U normalnim, sekularnim društvima, država i crkva nemaju zajedničke projekte.

Patrijarh Irinej i gradonačelnik razgovarali su o potrebama Srpske patrijaršije, a pre svega o izgradnji novih verskih objekata na teritoriji Beograda, kao i o rešavanju pravno-imovinskih pitanja za postojeće objekte, navodi se u saopštenju.

U normalnim, sekularnim društvima, političar ne

<http://ateisti.com/samoubistvo-iz-zasede/>

04. novembar 2015.

Najistaknutiji i najodgovorniji član SPC, Miroslav Gavrilović, poznat kao „patrijarh Irinej”, primetio je u vezi sa Kosovom, da „ako sila to uzme, moramo učiniti sve da, milom ili silom, to vratimo.”

Dodao i da se „nada da nećemo biti u prilici da na taj način to branimo, već da će svest i savest onih koji odlučuju o našoj sudbini progovoriti na način kako treba da govori jedna probuđena i čista ljudska savest.”

Drugim rečima, Gavrilović otvoreno poziva na rat? Pritom, on sigurno neće ići da ratuje. Kosovo je teritorija gde država Srbija više nema sudsku, zakonodavnu, ni izvršnu vlast. Nismo sigurni da gospodin Gavrilović ima savesti.

Ako se neko razboli, neće se lečiti u crkvi ili džamiji, nego u bolnici.

Balašević "truje omladinu". Njegove pesme vređaju inteligenciju (koju inteligenciju?) i stvaraju duševni nemir.

zadovoljava potrebe patrijaršije, nego građana.

Mali je istakao da je „uvek na raspolaganju Srpskoj pravoslavnoj crkvi“ i dodao da će „grad razmotriti moguće lokacije za izgradnju novih verskih objekata u Beogradu“.

Novi verski objekti nisu potrebni Srbiji, jer i postojeći su uglavnom prazni. Taj novac treba investirati u obdaništa škole i bolnice.

On je dodao da će uskoro početi radovi na zameni dotrajalih ploča oko najveće pravoslavne crkve na Balkanu, Hrama Svetog Save.

Te ploče su postavljene skoro. I skupo su plaćene. Sigurni smo da su plaćene najkvalitetnije ploče, a da je razlika novca između plaćene vrednosti i stvarne vrednosti završila u privatnim džepovima.

<http://mondo.rs/a846807/Info/Drustvo/Sinisa-Mali-i-SPC-novi-verski-objekti.html>

10. novembar 2015.

Miroslav Gavrilović, poznat pod nadimkom Irinej, dao je dve kontradiktorne izjave u roku od nekoliko dana. Prvo je izjavio da veronauka treba da bude obavezna. A zatim da bi veronauka trebalo da bude obavezna za sve učenike koji se za nju opredele.

Opreделите se, Gavriloviću. Šta zapravo želite?

Zatim je izjavio da “drugi predmeti i profesori predaju svoje predmete i niko se ne obraća na ono što predstavlja život”. “Zato sam predložio da veronauka bude obavezna za one koji se opredele za nju i da

se, kao što je to u drugim slučajevima, i kod drugih država i naroda, najmanje dva časa veronauke sa etikom, uvede u škole”, rekao je patrijarh.

Gospodine Gavriloviću, naravno da profesori predaju svoje predmete. Veronauka je izborni predmet, zato ne može da bude obavezna.

<http://ateisti.com/neobavezna-obaveza/>

10. novembar 2015.

Mediji iz Novog Pazara bliski sandžačkom muftiji Moameru Zukorliću, protiv se koncertu Đorđa Balaševića u tekstu prepunom suludih tvrdnji i gramatičkih grešaka. Balašević “truje omladinu”. Njegove pesme vređaju inteligenciju (koju inteligenciju?) i stvaraju duševni nemir.

U tekstu portala Sandžakpress piše da su Balaševiću karijeru obeležili skandalozni tekstovi kojima

je “žario srca komunista svog vremena ne bi li se dočepao vrha muzičke scene”.

Jedna od takvih pesama samoproglāšenog “Panonskog mornara” jeste “Pesma o tetku”, među njegovim fanovima poznatija kao pesma o psovanju Boga, u kojoj se na najgnusniji način psuje i vređa Stvoritelj svetova – Bog Uzvišeni.

Svaki komentar je suvišan.

<http://sandzakpress.net/poklon-grada-u-novom-pazaru-nastupa-pjevac-koji-u-svojim-pjesama-psuje-boga>

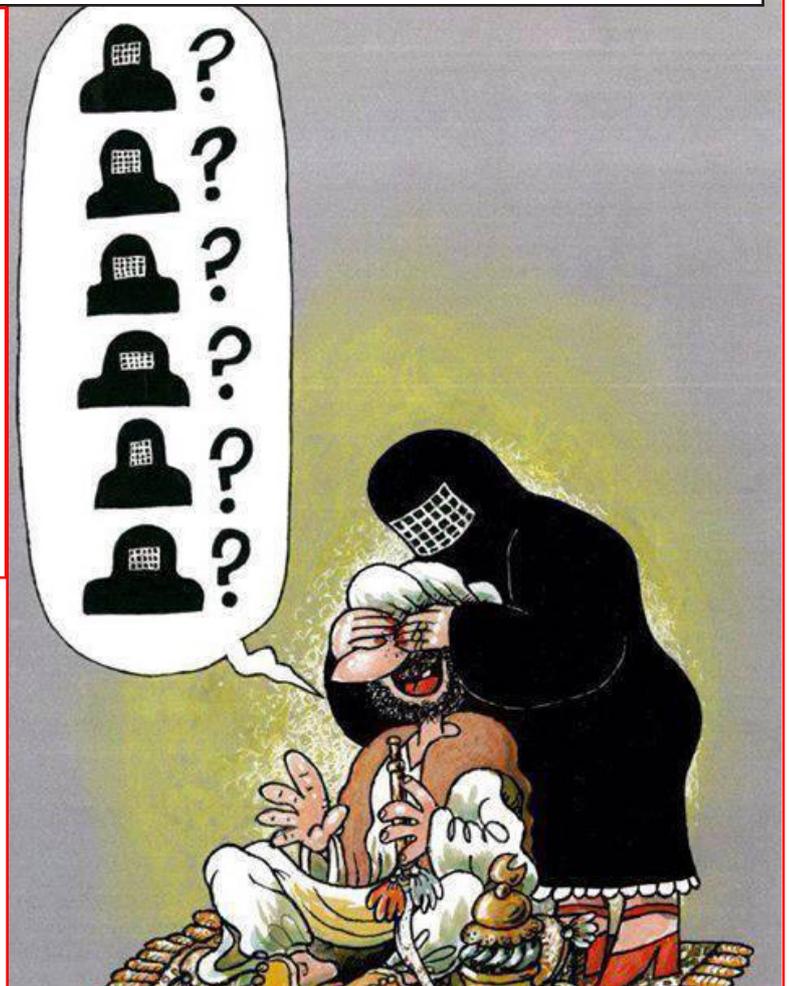
HUMOR

Veliki Prasac i
Svinjče Darvinče
u epizodi:

„Stvoritelj i oploditelj“

Olovka i boje: Marjo Ekmešić
Scenarij: Vladimir Božanović
© Veliki Prasak, 2016

citati

Šta je Bog? Znaite ono kad nešto silno želite, zatvorite oči i čeznete? Bog je onaj koji vas ignoriše.

Stiv Bjusemi

Neki ljudi nisu probali slaninu iz religioznih razloga. Ja ne želim religiju, a razlog je – slanina.

Majkl Če

Dobri bog koji je uz mnogo ljubavi načinio svakoga od nas i posuo sjajne zvezde po nebu zarad našeg zadovoljstva, isti je detinji mit kao i Deda Mraz i nije nešto u šta bi normalna odrasla osoba koja nije u velikoj zabludi mogla da poveruje bukvalno. Taj bog mora ili da bude pretvoren u symbol nečega manje konkretnog, ili da bude potpuno odbačen ...

Danijel Denet

Homoseksualci nisu zainteresovani da preobrate druge ljude u homoseksualce. Homofobi su zainteresovani da druge ljude učine homofobičnim.

Stiven Fraj

Verske apologete ogorčeno jadikuju da su ateisti i sekularisti agresivni i neprijateljski nastrojeni u svojoj kritici. Ja uvek kažem – gledajte, onda kada ste vi bili glavni, niste se sa nama raspravljali, nego ste nas spaljivali na lomači. Ono što mi sada radimo je to da vam nudimo argumente i neka izazovna pitanja, a vi se ipak žalite...

Entoni Kliford Grejling

Volim kada ljudi hodaju unaokolo sa raspećem, smešnim kapa-ma i bradama i govore kako svoj ateizam treba da zadržimo za sebe.

Riki Džervejz